

תרגיל 4 - יותם גרדוש

שאלות הקדמה

- נתון וקטור $\bar{u}$ (שאינו וקטור האפס), המוצג בעזרת הבסיס הstanדרטני. נרצה לתרגם את הוקטור $\bar{u}$ בעזרת בסיס חדש של וקטורים מונרמלים ואורתוגונליים, כלומר: $\sum_l a_l \bar{v}^l = \bar{u}$. מה נכון לומר על המקדמים a_l ? תזכיר יouter מתושבה אחת נכון נכון

- א) כולם בהכרח א'ישליליים ✓

ב) כולם בהכרח שונים מואפס ✓

ג) סיבוב של הוקטור $\bar{u}$ מבלי שינוי של הנורמה שלו יכול לשנות את ערכם ✓

ד) הגדלת/הקטנת הוקטור $\bar{u}$ מבלי שינוי של הזווית בין $\bar{u}$ ל- $\bar{v}$ גודלה מ 0 ל 90. ✓

ה) ערכם (בערך מוחלט) גדול יותר ככל שהזווית בין $\bar{u}$ ל- $\bar{v}$ קטנה מ 0 ל 90. ✗

ו) ערכם (בערך מוחלט) גדול יותר ככל שהזווית בין $\bar{u}$ ל- $\bar{v}$ קטנה מ 90 ל 0. ✗

ז) הם בהכרח שונים עבור ערכים שונים של λ ✗

ח) אם הנורמה של $\bar{u}$ שווה 1, אז $\sum_i a_i = 1$ ✓

ט) ערכם מתקבע על ידי מכפלת סקלרית בין $\bar{u}$ ל- $\bar{v}$ ✗

$$a_1 = a_2 = -1 \Leftrightarrow U = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \end{pmatrix} = -1\sqrt{1} + -1\sqrt{2} \Leftrightarrow \left\{ V^k \right\}_{k=1}^{\infty} = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\} \text{ (nicht)} : \left| \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right| \neq 1$$

$$d_f = 0 \quad \Leftarrow \quad d = 1 \cdot V_1 + 0 \cdot V_2 \quad \int_{\gamma}^1 \quad d = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \text{erg} : |D) \quad k \quad (2$$

(2) כוכב השמיים: מושג שמי של נסיך או מלך.

הנימוקים מושגניים. מילויים נספחים לשלב הנטען. מילויים נספחים לשלב הנטען.

(ז) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n f(x_k)$ מוגדר כגבול של סכום הנורמל של פונקציית f .

1) גורם גיאומטרי של מטריצה A הוא סכום האלמנטים בדיאגונאל. ניקח אוניברסיטאי ופונקציית גיאומטריה.

(k) פונקציית גיאומטריה כפולה ל- N .

$$||U||^2 = \sum_{i=1}^N |a_i|^2 : ||U|| = 1 \quad \text{ו-} \quad U = \sum_{i=1}^N a_i v_i$$

$$1 = ||U|| \Leftrightarrow \left\| \sum_{i=1}^N a_i v_i \right\| = \sqrt{\sum_{i=1}^N |a_i|^2} \Leftrightarrow \sum_{i=1}^N |a_i|^2 = 1 \quad \text{א.א. תרבוע.}$$

2) נניח $\langle u, v_i \rangle = 0$ לאו. אז $a_i \neq 0$ ו- v_i מוגדרת כז. א.א. אוניברסיטאי. אולם u אוניברסיטאי. נסמן $u = \sum a_i v_i$.

2. נניח מטריצת קורולציה C (לפי ההגדרה מהכיתה), שלה שלושה ערכים עצמיים, המקיימים: $\lambda_1 = 2\lambda_2 = 3\lambda_3$. מהו שיעור השונות המוסברת שיתקבל מהטלה של הדוגמאות על הוקטור העצמי של C המתאים לערך העצמי הנadol biot?

- (א) $\frac{1}{6}$
- (ב) $\frac{1}{5}$
- (ג) $\frac{6}{11}$ (ג)
- (ד) $\frac{11}{12}$

$$\frac{6}{11} = \frac{3}{5.5} = \frac{\lambda_1}{\sum \lambda_j} = \text{ונראה שולחן} \Leftrightarrow \lambda_2 = 1.5 \quad \lambda_1 = 3 \Leftrightarrow \lambda_3 = 1 \quad \text{ונז}$$

שאלה 1

נתון ניירון לנארו המקביל קלט N -ממדי $\bar{x}$. המשקولات המחברות בין הקלט לנירון מוצגות על ידי הוקטור $\bar{w}$, כלומר $\bar{x}^\top \bar{w} = \bar{y}$. תוחלת הקלט היא אפס, כלומר $\mathbb{E}[\bar{x}] = \bar{0}$, ומטריצת הקורלציה של הקלט מסומנת על ידי $C = \mathbb{E}[\bar{x}\bar{x}^\top]$. מטרת הרשת היא למקסם את השונות של הפלט, תחת אילץ על $\bar{w}$.

1. כתבו ביטוי לשונות הפלט (כלומר $\text{Var}[y]$). הניחו כי $\bar{w}$ הוא וקטור עצמי מנורמל של מטריצת הקורלציה C , והראו כי במצב זה מתקיים שהשונות של הפלט שווה לערך עצמי של C המתאים לווקטור העצמי שהנחתם. מה ניתן ללמוד מכך על הבחירה של $\bar{w}$ שתביא למקסום השונות? הסבירו את הקשר בין התוצאה שהתקבלה לבין התוצאה שראיתם בכיתה עבד הפטרון האופטימלי להורדת מידע בערට ניירון לנארו (PCA).

$$\mathbb{E}(xx^\top) = C, \quad \mathbb{E}(x) = 0 \quad y = w^\top x$$

$$\text{נניח } \bar{x} \in \mathbb{R}^N \Rightarrow \lambda_w \text{ ארך } (w = \lambda_w \bar{w}) \quad \|w\| = 1.$$

$$\text{Var}(y) = \mathbb{E}(y^2 - \mathbb{E}(y)^2) = \mathbb{E}(y^2) - \mathbb{E}(y)^2 = \mathbb{E}[(w^\top x)^2] - \mathbb{E}(w^\top x)^2$$

$$\begin{aligned} &= \mathbb{E}[(w^\top x)(w^\top x)^\top] - (w^\top \mathbb{E}(\bar{x}))^2 = w^\top \mathbb{E}(xx^\top) w = w^\top C w = w^\top \lambda_w w \\ &\quad \text{הן } w \text{ ארך } \Rightarrow \lambda_w w^\top w = 1 \end{aligned}$$

$$= \lambda_w w^\top w = \lambda_w \|w\| = \lambda_w$$

לכן y מושפע מ w בלבד.

y מושפע מ w בלבד.PCA מושפע מ w בלבד.

2. נניח שהקלט הוא דו-ימדי ומתפלג באופן הבא: $x_1 \sim \mathcal{N}(0, 1)$, $x_2 \sim \mathcal{N}(0, 4)$, ו- x_1, x_2 הם בלתי תלויים.

(א) מהי מטריצת הקורלציה של הקלט?

(ב) מצאו את w האופטימלי במקורה זה תחת האילוץ $\|w\|^2 = 1$.

(ג) ציירו במישור באופן סכמטי איך ייראה מדגם אופייני של נקודות קלט, וכן ציירו את הכוון של $\bar{w}$. הסבירו את היגיון מאחריו הוקטו $\bar{w}$ שהתקבל.

(ד) מהו אחיזה השונות המוסברת שמתאפשר על ידי שימוש בוקטור $\bar{w}$ שמצאתם?

(ה) **לא חישוב נוספים**, קבעו מה יהיה הוקטור $\bar{w}$ שיתקבל עבור (הנحو כי המשתנים עדין ב�� תלוים):

$$x_2 \sim \mathcal{N}(0, 1) \quad \text{and} \quad x_1 \sim \mathcal{N}(0, 4) \quad \text{i.e.}$$

$x_2 \sim \mathcal{N}(0, 2)$ & $x_1 \sim \mathcal{N}(0, 1)$ .ii

(1) נניח כי $\bar{w} \sim \mathcal{N}(0, 1)$, $x_1 \sim \mathcal{N}(0, 1)$, $x_2 \sim \mathcal{N}(0, 1)$, ו- x_1, x_2 הם בלתי תלויים. חשבו את מטרצת הקורולציה ואות העריכים העצמיים שלה. מה מיוחד במקורה זה? מהו הוקטור $\bar{w}$ האופטימלי תחת האילוץ $||\bar{w}||^2 = 1$?

$$C_{j,j} = C_{1,1} = \mathbb{E}(X_1 X_2) = \mathbb{E}(X_1) \cdot \mathbb{E}(X_2) = 0 \cdot 0 = 0$$

$$C_{ii} = \mathbb{E}(x_i^2) \Rightarrow C_{ii} = \mathbb{E}(x_i^2) = \mathbb{E}(x_i^2 - \overline{\mathbb{E}(x_i)}^2) = \text{Var}(x_i) = 1$$

$(x_t \sim N(1, 4)) \Rightarrow (\text{Var}(x_t) = 4)$

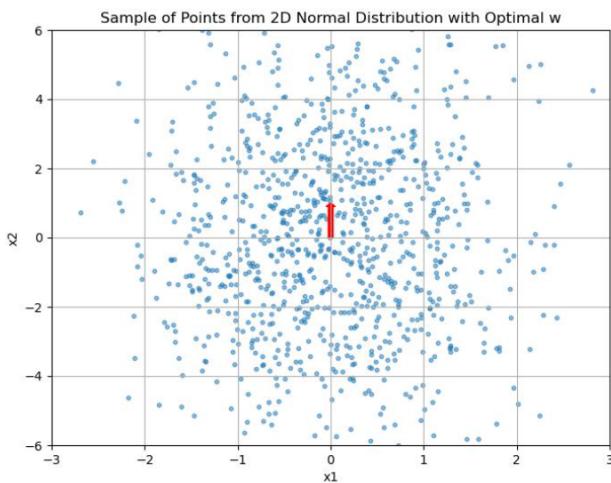
$$C = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 4 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{array}{c} \text{1} \\ \text{4} \end{array}$$

בנוסף לערך הפוטנציאלי ψ , ניתן לרשום את הערך הפוטנציאלי ψ^* כפונקציית גודל מוחלט של פוטנציאלי המרחב ψ . כלומר, $\psi^* = |\psi|$.

$$Cw = 4w \Leftrightarrow (C - I \cdot 4)w = 0 \Leftrightarrow \begin{pmatrix} 1-4 & 0 \\ 0 & 4-4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} w_1 \\ w_2 \end{pmatrix} = 0 \Leftrightarrow \begin{pmatrix} -3w_1 \\ 0 \end{pmatrix} = 0 \Leftrightarrow w_1 = 0$$

$$\sum_{i=1}^k w_i^2 = 1 \Rightarrow w_1^2 = 1 \Rightarrow w_1 = 1$$

$$\text{if } w' \in k \quad w = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{if } k \neq 1 \quad \text{if } k = 1$$

$$80\% \text{ 会议} \quad 0.8 = \frac{4}{4+1} = \frac{\lambda_0}{\sum \lambda_i} = \text{会议} \quad \text{会议} \quad \text{会议} \quad \text{会议} \quad (3)$$

Given ω is a unit vector. $\omega = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$. $x_2 \sim N(0, 1)$, $x_1 \sim N(0, 4)$ are (i)

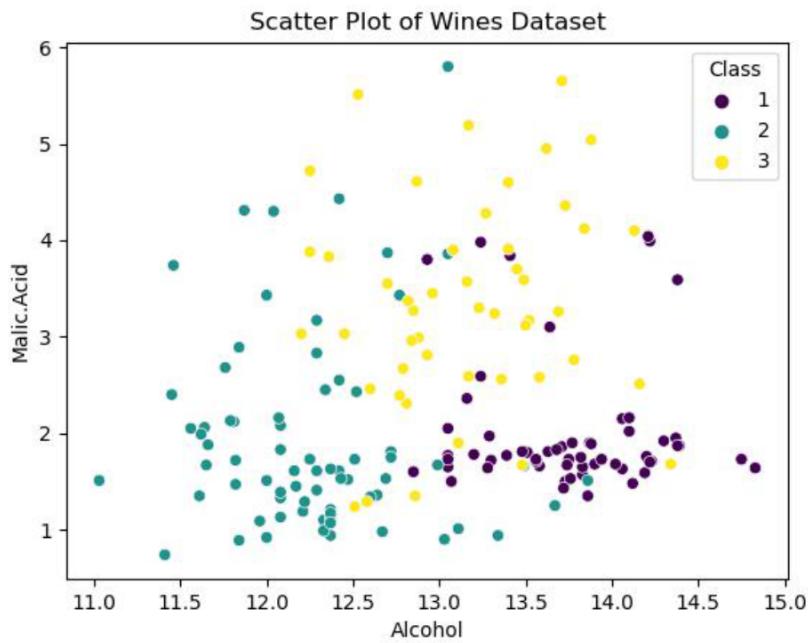
הנחתה $\theta_0 = 0$ מוגדרת כ Null Hypothesis ו- $\theta_1 \neq 0$ מוגדרת כ Alternative Hypothesis.

$$C_{11} = C_{22} = \text{Var}(X_1) = 1, \quad C_{12} = C_{21} = 0 \quad \text{for } X_1, X_2 \sim N(0, 1) \quad (1)$$

$$I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$(\mathcal{L} - I\lambda)w = 0 \iff (\mathcal{L}_1 - I\lambda_1)w = 0 \iff \bar{0} = \bar{0}$$

שאלה 2

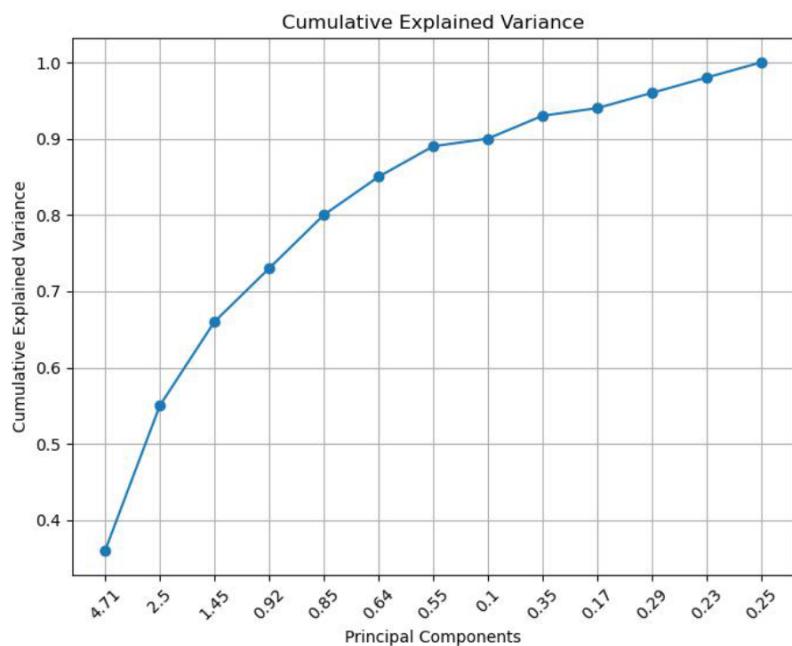
השאלה מבקשת לcompute STD(x) ו Var(x) כפונקציית סטטיסטיות. הטענה היא $x \sim N(0, \sigma^2)$ כלומר $E(x) = 0$ ו $Var(x) = \sigma^2$.

$$\text{std}(x) = \sqrt{\text{var}(x)} \Leftrightarrow E(x) = 0 \quad \text{Var}(x) = \sigma^2$$

$$\Rightarrow \text{Var}\left(\frac{x}{\sigma}\right) = \frac{1}{\sigma^2} \text{Var}(x) = \frac{1}{\sigma^2} \cdot \sigma^2 = 1$$

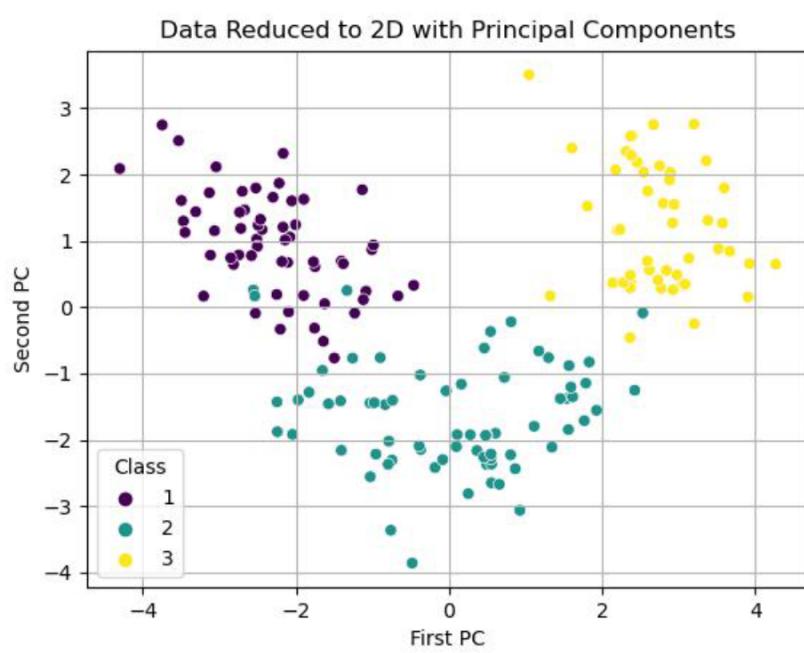
בנוסף, $\text{std}(x) = \sigma$ מכיוון ש $\text{std}(x) = \sqrt{\text{var}(x)}$.

(5)

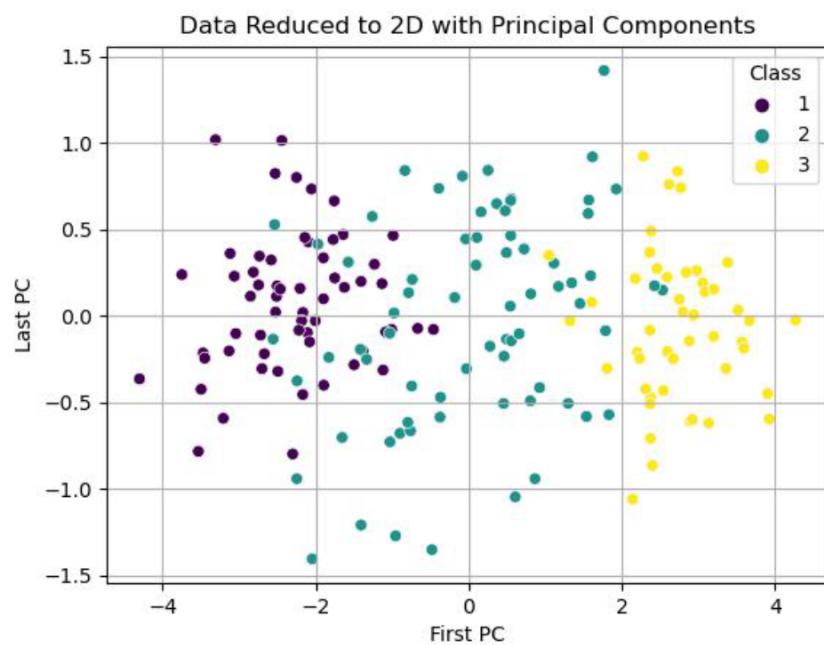
(נראה שexplained variance הולך וגדל מהר מאוד בначן ומשתנה מ-0.37 ל-0.55%) אך לאחר מכן הולך וגדל מושך ופחות מהר. כלומר, הרכיב הראשון מוסיף הרבהexplained variance מאשר הרכיב השני ועוד יותר מאשר הרכיב השלישי וכו' ...)

(6)

הנראה לנו שprincipal components מושך ומשתנה מ-0.37 ל-0.55% אך לאחר מכן הולך וגדל מושך ופחות מהר. כלומר, הרכיב הראשון מוסיף הרבהexplained variance מאשר הרכיב השני ועוד יותר מאשר הרכיב השלישי וכו' ...

(7)

הplot מראה דוגמאות של טעינה ראשית וטעינה שנייה. הטעינה הראשית מבדילה בין המינים, בעוד הטעינה השנייה מבדילה בין המינים בתוך המינן. על מנת לחלק בין המינים, ניתן להשתמש בפונקציית discrim .

чисוביות וקובניציה - תרגיל 4

להגשה עד: 22/02/24

シומו לב: בתחילת התרגיל מופיעות כמה שאלות הקדמה אמריקאיות. יש להגיש את התשובות אליהן, עם משפט נימוק קצר לכל שאלה. לאחר מכן, שאלה 1 היא שאלה אנליטית ו שאלה 2 היא שאלת תכנות.

שאלות הקדמה

1. נתון וקטור $\bar{u}$ (שאינו וקטור האפס), המוצג באמצעות הבסיס הסטנדרטי. נרצה לתאר את הווקטור $\bar{u}$ בעזרת בסיס חדש של וקטורים מנורמליים ואורתוגונליים, $\{\bar{v}^l\}_{l=1}^N$, כלומר: $\sum_l a_l \bar{v}^l = \bar{u}$. מה נכון לומר על המקדמים a_l ?
תיכון יותר מתשובה אחת נכון

(א) כולם בהכרח א-שליליים

(ב) כולם בהכרח שונים מאפס

(ג) סיבוב של הווקטור $\bar{u}$ מבלי שינוי הנורמה שלו יכול לשנות את ערכם

(ד) הגדלת/הקטנת הווקטור $\bar{u}$ מבלי שינוי של הזרות שלו יכול לשנות את ערכם

(ה) ערכים (בערך מוחלט) גדולים יותר ככל שהזרות בין $\bar{u}$ ל- $\bar{v}^l$ גדלה מ 0 ל 90.

(ו) ערכים (בערך מוחלט) גדולים יותר ככל שהזרות בין $\bar{u}$ ל- $\bar{v}^l$ קטנה מ 90 ל 0.

(ז) הם בהכרח שונים עבור ערכים שונים של $\bar{l}$

(ח) אם הנורמה של $\bar{u}$ שווה 1, אז $1 = \sum_l a_l$

(ט) ערך מותקן על ידי מכפלה סקלרית בין $\bar{u}$ ל- $\bar{v}^l$

2. נניח מטריצת קורלציה C (לפי ההגדרה מהכיתה), שלא שלושה ערכים עצמיים, המקיימים: $\lambda_1 = 2\lambda_2 = 3\lambda_3$ מהו שיעור השונות המושברת שיתקבל מהתלה של הדוגמאות על הווקטור העצמי של C המתאים לערך העצמי הגדל ביותר?

(א) $\frac{1}{6}$

(ב) $\frac{1}{5}$

(ג) $\frac{6}{11}$

(ד) $\frac{11}{12}$

שאלה 1

נתון נוירון לינארי המקבל קלט N -מימדי $\bar{x}$. המשקלות המחברות בין הקלט לנוירון מיוצגות על ידי וקטור $\bar{w}$, כלומר $\bar{w}^\top \bar{x} = y$. תוחלת הקלט היא אפס, כלומר $\mathbb{E}[\bar{x}] = \bar{0}$, ומטריצת הקורלציה של הקלט מסומנת על ידי $C = \mathbb{E}[\bar{x}\bar{x}^T]$.

מטרת הרשות היא למקסם את השונות של הפלט, תחת אילוץ על $\bar{w}$.

1. כתבו ביטוי לשונות הפלט (כלומר $[y]$). הניחו כי $\bar{w}$ הוא וקטור עצמי **מנורמל** של מטריצת הקורלציה C והראו כי במקרה הזה מתקבל שהשונות של הפלט שווה לערך עצמי של C המתאים לווקטור העצמי שהנחותם. מה ניתן ללמוד מכך על הבחירה של $\bar{w}$ שתביא למקסום השונות? הסבירו את הקשר בין התוצאה שהתקבלה לבין התוצאה שראיתם בכיתה עבור הפתרון האופטימלי להורדת מים בעזרת נוירון לינארי (PCA).

2. נניח שהקלט הוא דו-מימדי ומתרפלג באופן הבא: (1) $x_1 \sim \mathcal{N}(0, 1)$, $x_2 \sim \mathcal{N}(0, 4)$, ו- (2) $x_1 \sim \mathcal{N}(0, 4)$, $x_2 \sim \mathcal{N}(0, 1)$ הם בלתי תלויים.

(א) מהי מטריצת הקורלציה של הקלט?

(ב) מצאו את $\bar{w}$ האופטימלי במקרה זה תחת אילוץ $\|\bar{w}\|^2 = 1$.

(ג) ציירו במישור באופן סכמטי איך ייראה מבחן אופייני של נקודות קלט, וכן ציירו את הכיוון של $\bar{w}$. הסבירו את ההיגיון מאחורי הווקטור $\bar{w}$ שהתקבל.

(ד) מהו אחזו השונות המוסברת שמתתקבל על ידי שימוש בווקטור $\bar{w}$ שמצאתם?

(ה) **לא חישוב נספּה**, קבעו מה יהיה הווקטור $\bar{w}$ שיתקבל עבור (הניחו כי המשתנים עדין בלתי תלויים):

$$x_2 \sim \mathcal{N}(0, 1) \quad \text{ו-} \quad x_1 \sim \mathcal{N}(0, 4).$$

$$x_2 \sim \mathcal{N}(0, 2) \quad \text{ו-} \quad x_1 \sim \mathcal{N}(0, 1).$$

(1) נניח כעת כי $x_1 \sim \mathcal{N}(0, 1)$, $x_2 \sim \mathcal{N}(0, 1)$, ו- (2) $x_1 \sim \mathcal{N}(0, 4)$, $x_2 \sim \mathcal{N}(0, 1)$. חשבו את מטריצת הקורלציה ואת הערכים העצמיים שלה. מה מיוחד במקרה זה? מהו הווקטור $\bar{w}$ האופטימלי תחת אילוץ $\|\bar{w}\|^2 = 1$?

שאלה 2

בשאלה זאת תעבדו עם dataset של יינות, המציגים על ידי שלושה מגדים ענבים באזור מסויים באיטליה. כל יין רשמו 13 תכונות/מדידות, כך שכל יין ניתן לתייר על ידי וקטור מממד 13. במהלך הניתוח לא תהיה התיחסות שונה ליענות של מגדים שונים (אך כי אנו עוסקים בלמידה לא מפוקחת, ללא מורה ולא התשובה הנכונה), ועליכם לבדוק האם בעזרת PCA ניתן לחסוף מבנה "סמי" של הנתונים ולקלל הפרדה בין המגדלים השונים.

1. טענו את קובץ הנתונים המצורף - wines.csv.
העמודה הראשונה (class) מתארת את המגדל אליה משתייך היין (מספר בין 1 ל-3). 13 העמודות הבאות מתארות את 13 התכונות השונות (אין צורך להבין את המשמעות של כל תכונה).
2. הציגו את הנקודות על מישור דו-ממדי, כאשר ציר x - x הוא תכונה מס' 1 (הכינסה הראשונה של הוקטור) וציר x - y הוא תכונה מס' 2 (הכינסה השנייה של הוקטור). צבעו את הנקודות לפי המגדל אליו הן משתייכות.
3. כזכור, בשיטת PCA יש לעבד את הנתונים לפני תחילת הניתוח:
  - (א) הפכו את כל הוקטורים להיות בעלי ממוצע אפס בכל אחת מן התכונות. שימו לב כי הממוצע מתבצע לכל כניסה של הוקטור (לכל תכונה) בנפרד, כלומר עבור כל i צריך להתקיים $\mathbb{E}[x_i] = 0$.
  - (ב) בגלל שהכיניסות בוקטור מותארות גדים שונים בעלי ייחדות שונות, יש לנормל גם את השונות של כל גודל (למשל, לגודל המתואר בסנטימטרים תהיה שונות גדולה בהרבה מאשר לגודל המתואר במטרים, גם אם הנ נתונים הם זמינים). נרמלו את השונות של כל תכונה להיות שווה ל-1, על ידי חלוקה בסטיתת התקן: לכל i יתקיים $\frac{x_i}{\sigma_{x_i}} \rightarrow x_i$. הסבירו מדוע אנחנו מחלקים בסטיתת התקן ולא בשונות.
4. חשבו את מטריצת הקורלציה C של הנתונים המעובדים, ומראו את הוקטוריים העצמיים והערכים העצמיים שלה (השתמשו בפונקציות `ייעודיות`).
5. צרו גראף של שונות מצטברת: בציר x - x הציגו את הרכיבים השונים לפי הסדר, ובציר x - y הציגו את השונות המוסברת המשוגת על ידי שימוש בכל הרכיבים עד אותו הרכיב. מהו אחוז השונות המוסברת על ידי שני הרכיבים הראשונים?
6. הטילו את הנתונים על שני הרכיבים הראשיים הראשונים (PC1 ו-PC2), והציגו את הנקודות במישור דו-ממדי, כאשר ציר x - x הוא ההיטל על הרכיב הראשון וציר x - y הוא ההיטל על הרכיב השני. צבעו את הנקודות לפי המגדל אליו הן משתייכות. מה שונה בין הגראף הזה לבין הגראף שקיבתם בסעיף 2? הסבירו את התוצאות.
7. הטילו את הנתונים על הרכיב הראשון (PC1) ועל הרכיב האחרון (PC13), והציגו את הנקודות במישור דו-ממדי, כאשר ציר x - x הוא ההיטל על הרכיב הראשון וציר x - y הוא ההיטל על הרכיב האחרון. הסבירו כיצד ניתן לראות בגרף את ההבדל בין הרכיבים.